

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani (jud: V. Ciumac)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: A. Minciuna, G. Dașchevici, E. Palanciuc)

Î N C H E I E R E

10 martie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Maria Ghervas
Victor Burduh
Nina Vascan

examinând admisibilitatea recursului depus de Primăria municipiului Chișinău, în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată depusă de Alexei Dimitrov împotriva Primăriei municipiului Chișinău, persoana terță Întreprinderea Municipală „Regia Transport Electric Chișinău” cu privire la accesul la informație și repararea prejudiciului moral,

împotriva deciziei din 11 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul depus de Primăria municipiului Chișinău împotriva hotărârii din 10 octombrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani,

c o n s t a t ă :

La 05 martie 2018 Alexei Dimitrov a depus cerere de chemare în judecată împotriva Primăriei mun. Chișinău cu privire la accesul la informație și repararea prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că la 01 februarie 2018 s-a adresat la Primăria mun. Chișinău, primarului interimar Silvia Radu, cu cerere de acces la informație, numerotată cu nr. 01(t)-2018 (273), care a fost înregistrată în cancelaria instituției cu numărul de intrare D-553/2/18.

A menționat că, în cererea de acces la informație enunțată, au fost formulate întrebări de interes public privind subiectul instalării dispozitivelor de aer condiționat în troleibuzele de model AKSM, ce se asamblează în mun. Chișinău și alte întrebări referitor la tema dată, în contextul unor relatări în presă, privind intenția Primăriei mun. Chișinău de a dota troleibuzele cu aparate de aer condiționat.

A susținut că, contrar prevederilor art. 16 alin. (1) din Legea nr. 982 din 11 mai 2000 privind accesul la informație, Primăria mun. Chișinău nu i-a eliberat în termen de 15 zile informațiile solicitate prin cererea nr. D-553/2/18, și nici nu l-a informat, asupra unei eventuale prelungiri a termenului de examinare a cererii sale.

Astfel, a afirmat că i-a fost lezat dreptul la acces la informație oficială, de interes public, nepunându-se la dispoziția sa informația solicitată, cu omiterea termenului legal de furnizare a informației, drept garantat de art. 10 și 16 alin. (1) din Legea nr. 982 din

11 mai 2000 privind accesul la informație, art. 34 din Constituția Republicii Moldova și art. 10 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

A solicitat constatarea nefurnizării în termen legal a informației solicitate prin cererea de acces la informație nr. 03(t)-2018 (275) din 01 februarie 2018, aplicarea primarului interimar Silvia Radu a unor sancțiuni în conformitate cu legislația în vigoare, obligarea Primăriei mun. Chișinău de a elibera în termenii prevăzuți de legislația de executare, informația solicitată și răspunsul la întrebările formulate în cererea de acces la informația menționată și încasarea din contul Primăriei mun. Chișinău a sumei de 2 000 de lei, cu titlu de prejudiciu moral.

Prin hotărârea din 13 aprilie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central, a fost admisă acțiunea depusă de Alexei Dimitrov, a fost constatată nefurnizarea în termenul legal a informației solicitate, prin cererea de acces la informație nr. 03(t)-2018(275) din 01 februarie 2018 și a fost obligată Primăria mun. Chișinău să furnizeze informația solicitată în baza cererii de acces la informație nr. 03(t)-2018(275) din 01 februarie 2018. În rest acțiunea a fost respinsă ca nefondată (f. d. 34, 38-42, vol. I).

Prin decizia din 02 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis apelul declarat de Primăria mun. Chișinău, a fost casată integral hotărârea din 13 aprilie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central și a fost restituită cauza spre rejudecare în primă instanță, în alt complet de judecată (f. d. 56-68, vol. I).

Prin încheierea din 16 noiembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central, a fost atrasă în proces ÎM „Regia Transport Electric Chișinău”, în calitate de intervenient accesoriu (f. d. 73, vol. I).

Prin hotărârea din 10 octombrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, a fost admisă acțiunea depusă de Alexei Dimitrov, a fost constatată nefurnizarea în termenul legal a informației solicitate de către Alexei Dimitrov, prin cererea de acces la informație nr. 03(t) - 2018(275) din 01 februarie 2018 de către Primăria mun. Chișinău, a fost obligată Primăria mun. Chișinău să elibereze lui Alexei Dimitrov informația solicitată prin cererea de acces la informație nr. 03(t)-2018(275) din 01 februarie 2018 și a fost încasată din contul Primăriei mun. Chișinău în beneficiul lui Alexei Dimitrov suma de 400 de lei, cu titlu de prejudiciu moral. În rest acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată (f. d. 159, 164-167, vol. I).

La 04 noiembrie 2019 Primăria mun. Chișinău a depus apel, iar la 10 decembrie 2019 a depus motivarea apelului împotriva hotărârii din 10 octombrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi decizii de respingere a acțiunii.

Prin decizia din 11 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul depus de Primăria mun. Chișinău împotriva hotărârii din 10 octombrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani (f. d. 229-237, vol. I).

Raportând prevederile art. 11 alin. (1), art. 15, art. 17 din Legea nr. 982 din 11 mai 2000 privind accesul la informație, la circumstanțele cauzei, instanța de apel a menționat că prima instanță just a constatat nefurnizarea în termenul legal a informației solicitate de Alexei Dimitrov, prin cererea de acces la informație nr. 03(t)-2018(275) din 01 februarie 2018 de către Primăria mun. Chișinău, apreciind răspunsul oferit ca unul evaziv, incomplet, ceea ce lezează dreptul intimatului, garantat de art. 5 alin. (2)

din Lege, de a fi informat prompt, corect și clar asupra măsurilor preconizate, or, orice instituție publică este îndreptățită și în același timp obligată să informeze asupra treburilor, problemelor publice care țin numai de competența sa, precum și să informeze cetățenii asupra problemelor personale pe care este competentă să le examineze și asupra cărora este competentă să ia decizii, întrucât accesul la informațiile oficiale constituie un drept fundamental al persoanei de a fi informat, o modalitate de control asupra activității autorităților/ instituțiilor publice, gestionării banilor publici, de stimulare a formării opiniilor și participării active a populației la procesul de luare a deciziilor în spirit democratic, ceea ce în speță, a fost încălcat de către pârât, prin acțiunea necorespunzătoare a acestuia.

Prin urmare, instanța de apel a relevat că prima instanță corect a stabilit încălcarea de către Primăria mun. Chișinău a dreptului intimatului la soluționarea cererii din 01 februarie 2018.

Totodată, instanța de apel a reținut la caz argumentul primei instanțe, precum că din înscrisurile anexate la materialele cauzei nu rezultă că răspunsul oferit de către ÎM „Regia Transport Electric Chișinău” i-a fost expediat petiționarului, iar despre existența răspunsului nr. 070/138 din 14 februarie 2018 al ÎM „Regia Transport Electric Chișinău”, petiționarul Alexei Dimitrov a aflat peste o perioadă de timp, or, prin răspunsul ÎM „Regia Transport Electric Chișinău” din 14 februarie 018 nu s-a furnizat informația completă la solicitările petiționarului Alexei Dimitrov.

Referitor la argumentul apelantului, precum că informația solicitată a fost comunicată petiționarului Alexei Dimitrov de către o altă autoritate, instanța de apel a relevat că, argumentul dat nu poate servi drept temei pentru respingerea acțiunii, întrucât art. 17 din Legea privind accesul la informație prevede că cererea de furnizare a informației poate fi readresată altui furnizor, cu informarea obligatorie a solicitantului în decurs de 3 zile lucrătoare de la momentul primirii cererii și cu acordul solicitantului, în următoarele cazuri: informația solicitată nu se află în posesia furnizorului sesizat; informația solicitată deținută de alt furnizor ar satisface mai deplin interesul față de informație al solicitantului. Iar, o astfel de acțiune și un act, care ar confirma informarea solicitantului și acordul ultimului, la materialele cauzei nu s-a constatat, ceea ce denotă că în acest sens n-a fost întreprinsă de către apelant nici o acțiune.

Totodată, instanța de apel a apreciat ca declarativ argumentul apelantului, precum că Alexei Dimitrov a fost informat că pentru informarea publicului larg, actele emise de municipalitate, ce conțin informație de interes public, sunt plasate pe site-ul Primăriei municipiului Chișinău - www.chisinau.md, unde este posibil de a face cunoștință și cu decizia, ce vizează asamblarea troleibuzelor în anul 2018. Or, conform art. 15 alin. (3) din Legea nr. 982 din 11 mai 2000 privind accesul la informație, deciziile, luate în conformitate cu prezenta Lege, vor fi comunicate solicitantului într-un mod ce ar garanta recepționarea și conștientizarea acestora.

Instanța de apel a relevat că prima instanță, la determinarea cuantumului prejudiciului moral în mărime de 400 de lei, a ținut cont de gravitatea cauzării suferințelor psihice părții vătămate, cât și de datele obiective care certifică acest fapt, precum și de întinderea suferințelor psihice cauzate persoanei, ținând cont și de proporționalitatea între acordarea despăgubirilor și gradul de vinovăție al autorului

prejudiciului și de măsura în care, această compensare poate aduce satisfacție persoanei vătămate.

La 17 noiembrie 2020 Primăria mun. Chișinău a depus recurs, iar la 30 decembrie 2020, prin intermediul oficiului poștal, a depus motivarea recursului împotriva deciziei din 11 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi decizii cu privire la declararea acțiunii ca inadmisibilă, în temeiul art. 207 alin. (2) lit. a) din Codul administrativ sau respingerea acțiunii.

În motivarea recursului a invocat că decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe sunt neîntemeiate și ilegale, deoarece constatările instanțelor judecătorești sunt în contradicție cu circumstanțele cauzei, precum și că instanțele nu au elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei.

A menționat că la 18 ianuarie 2018, intimatul Alexei Dimitrov s-a mai adresat la autoritățile publice locale cu asemenea cerere, sub același nr. 01(t)-2018(273), însă prin cererea nominalizată a solicitat Primăriei mun. Chișinău și Consiliului municipal Chișinău să-i acorde cu totul altă informație: privind sumele încasate în anii 2016 și 2017 de ÎM „Regia Transport Electric”, de la darea în locațiune a troleibuzelor pentru amplasarea publicității exterioare comerciale pe bordul (caroseria) unităților de transport, expunerea criteriilor de selecție a mărcilor de troleibuze de model relativ noi (AKSM-321, AKSM-213), pe care amplasarea reclamei, era un timp interzisă de fostul Primar general al mun. Chișinău, Dorin Chirtoacă, indicarea persoanelor cu funcții de răspundere care fac alegerea modelelor de troleibuze supuse amplasării reclamei, luarea atitudinii față de amplasarea unor stikere de tip „one-way vision” (cu publicitate), pe geamurile din spate ale troleibuzelor de model nou AKSM-321, printre care și cele cu numerele de bord 1329, 1335 și informarea asupra legalității acestor acțiuni, dacă a fost eliberată autorizația de amplasare, de cine și când, în ce condiții, etc., cu eliberarea copiei actelor confirmative în acest sens.

A susținut că cererea de acces la informație cu nr. 01(t)-2018(273), a intimatului a mai constituit obiectul acțiunii într-o altă cauză, intentată la cererea de chemare în judecată a lui Alexei Dimitrov împotriva Primăriei mun. Chișinău și Consiliului municipal Chișinău cu privire la constatarea nefurnizării în termen legal a informației solicitate prin cererea de acces la informație, depusă în instanța de judecată la 16 februarie 2018.

A afirmat că la moment în privința acțiunii enunțate există o hotărâre definitivă și irevocabilă, prin care a fost respinsă cerința lui Alexei Dimitrov cu privire la obligarea furnizării informației.

Consideră că prima instanță a examinat superficial cauza și în rezultat a emis o hotărâre neîntemeiată, care a fost menținută prin decizia instanței de apel, deoarece reieșind din partea motivată a hotărârii contestate, instanța a constatat că la 01 februarie 2018, intimatul s-a adresat la autoritatea administrației publice locale cu o cerere de acces la informație numerotată cu nr. 01(t)-2018(273), care a fost înregistrată în cancelaria instituției cu nr. de intrare D-553/2/2018.

A relevat că nu este cert faptul și nu a fost specificat de către instanțele inferioare, la care cerere a intimatului s-a referit instanța la emiterea hotărârii sale, dat fiind faptul că intimatul s-a adresat la Primăria mun. Chișinău, cu cererea de acces la informație cu

nr. 01(t)-2018(273), însă prima instanță a emis hotărârea în privința altei cereri de acces la informație cu nr. 03(t)-2018(275) din 01 februarie 2018.

A declarat că prin hotărârea din 18 aprilie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central, a fost admisă parțial acțiunea, a fost constatată nefurnizarea în termen legal a informației, solicitate de către Alexei Dimitrov prin cererea de acces la informație nr.01(t) - 2018(273) din 18 ianuarie 2018 de către Primăria mun. Chișinău și Consiliul municipal Chișinău, au fost obligați Primăria mun. Chișinău și Consiliul municipal Chișinău să elibereze lui Alexei Dimitrov informația, solicitată prin cererea de acces la informație nr. 01(t)-2018(273) din 18 ianuarie 2018, în rest acțiunea fiind respinsă , iar prin decizia din 11 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de Primăria mun. Chișinău și Consiliul municipal Chișinău și a fost menținută hotărârea primei instanțe.

A specificat că prin decizia din 10 aprilie 2019 a Curții Supreme de Justiție, a fost casată decizia instanței de apel din 11 septembrie 2018, în partea obligării Primăriei mun. Chișinău și Consiliului municipal Chișinău de a furniza informația solicitată în baza cererii de acces la informație și în această parte a fost emisă o nouă hotărâre, prin care a fost respinsă cerința înaintată de Alexei Dimitrov împotriva Primăriei mun. Chișinău și Consiliului municipal Chișinău cu privire la obligarea furnizării informației. A menționat că reieșind din cele menționate, intimatul, înaintând mai multe acțiuni similare în instanțele judecătorești, s-a încurcat în propriile sale cerințe, la moment nu cunoaște exact, la care cerere de acces la informație, urmează a fi obligată Primăria mun. Chișinău să-i dea informația la nr. 01(t)-2018(273) sau la 03(t)-2018(275).

A relevat că instanțele judecătorești nu au dat nicio apreciere și nu au examinat demersul înaintat de Primăria mun. Chișinău, înregistrat în cancelaria Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani cu nr. 20339 la 28 iunie 2019, prin care a solicitat aplicarea inadmisibilității acțiunii, în procedura contenciosului administrativ intentată în baza cererii de chemare în judecată a lui Alexei Dimitrov împotriva Primăriei mun. Chișinău cu privire la accesul la informație și repararea prejudiciului moral, în temeiul art. 207 alin. (2) lit. a) din Codul administrativ.

Consideră că instanțele judecătorești și-au motivat hotărârile, doar în baza argumentelor prezentate de intimat și nu au luat în considerare probele și argumentele prezentate de Primăria mun. Chișinău. Or, petiționarul nu poate să pretindă ca răspunsul la cerere să fie dat conform propriei sale formulări sau într-un anumit sens, după dorința personală, stabilirea răspunsului fiind atribuit exclusiv autorității publice competente.

Prin referința din 04 februarie 2021 intimatul Alexei Dimitrov, reprezentat de avocatul Alexandr Russu, a solicitat declararea recursului inadmisibil sau respingerea recursului și menținerea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe.

Prin referința din 18 februarie 2021 ÎM „Regia Transport Electric Chișinău” a solicitat admiterea recursului depus de Primăria mun. Chișinău.

În conformitate cu art. 245 din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei

instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Completul relevă că Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 11 noiembrie 2020, fiind notificată recurenteii la data de 22 decembrie 2020, prin intermediul poștei electronice (f. d. 243, vol. I). Astfel, recursul depus la 30 decembrie 2020, este în termen.

Examinând temeiurile invocate în recurs în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră drept inadmisibil, din următoarele motive.

Prin prisma art. 246 alin. (1) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, în acord cu alin. (2) din art. 246 Codul administrativ, recursurile se declară inadmisibile în special în cazurile enumerate la literele a)-f). Din analiza acestor prevederi rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate, ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține, cu valoare de principiu jurisprudențial, că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, instanța de recurs reține că Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevolutiv al recursului, dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate, într-o eventuală examinare în fond și invocare *ex officio* a erorilor de drept.

Instanța de recurs mai reține că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245 alin. (2) din Codul administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme, care constă, în special, în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise (Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem (Botten versus Norway, hotărârea din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, 7 p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers contra Suediei, hotărârea din 09 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În aceste circumstanțe, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că recursul depus de Primăria mun. Chișinău este inadmisibil.

În conformitate cu art. 230 și art. 246 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul depus de Primăria municipiului Chișinău se declară inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Maria Ghervas

judecătorii

Victor Burduh

Nina Vascan